

Bản chất ưu việt của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam là không thể phủ nhận

TS. TRẦN THỊ BÌNH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: tranbinh0607@gmail.com

Nhận ngày 27 tháng 12 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 3 năm 2025.

Tóm tắt: Trong bối cảnh các phần tử bất mãn, cơ hội, phản động, thù địch lợi dụng sự phát triển của công nghệ thông tin và mạng xã hội tung tin xấu độc, xuyên tạc nền tảng tư tưởng của Đảng nói chung, bản chất tốt đẹp của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam nói riêng, thì đấu tranh phản bác những quan điểm sai trái, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cũng như khẳng định bản chất ưu việt của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam là một nhiệm vụ quan trọng, vừa cấp bách, vừa thường xuyên và lâu dài của cả hệ thống chính trị.

Từ khóa: Việt Nam; nhà nước pháp quyền; xã hội chủ nghĩa.

Abstract: Disgruntled elements, opportunists, reactionaries, and hostile forces are exploiting the development of information technology and social networks to spread malicious, distorted information about the Party's ideological foundation in general and the good nature of the socialist rule-of-law state of Vietnam in particular. In this context, it is an important, urgent, continuous, and long-term task of the entire political system to refute wrong viewpoints, defend the Party's ideological foundation, and affirm the preeminence nature of the socialist rule-of-law state of the people, by the people, and for the people under the leadership of the Communist Party of Vietnam.

Keywords: Vietnam; rule-of-law state; socialism.

1. Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam là Nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân

Nhà nước là một hiện tượng xã hội, tồn tại trong các xã hội có giai cấp và đấu tranh giai cấp. Quan điểm về nhà nước trong lịch sử được các nhà kinh điển của chủ nghĩa Mác - Lênin kế thừa, bổ sung và phát triển trên cơ sở vận dụng quan điểm duy vật biện chứng vào việc xem xét các hiện tượng lịch sử xã hội, đạt được giá trị khách quan, khoa học. Trong tác phẩm *Nguồn gốc của gia đình, của chế độ tư hữu và của nhà nước*, Ph.Ăngghen khẳng định: "Nhà nước là sản phẩm của một xã hội đã phát triển tới một giai đoạn nhất định"⁽¹⁾. Sau đó, trong tác phẩm *Nhà nước và cách mạng*, V.I.Lênin nhấn mạnh: "Nhà nước là một cơ quan thống trị giai cấp,

là một cơ quan áp bức của một giai cấp này đối với một giai cấp khác; đó là sự kiện lập một "trật tự" trật tự này hợp pháp hóa và củng cố sự áp bức kia bằng cách làm dịu xung đột giai cấp"⁽²⁾. Như vậy, về bản chất, nhà nước là một tổ chức chính trị của một giai cấp thống trị nhằm bảo vệ trật tự hiện hành và đàn áp sự phản kháng của các giai cấp khác trong xã hội.

Ở Việt Nam, với thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa đã ra đời. Từ đó cho đến nay, Nhà nước ta luôn là một Nhà nước xã hội chủ nghĩa được xây dựng trên nền tảng lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh (kế thừa những giá trị văn hóa tiên tiến, tiến bộ của nhân loại, đồng thời mang bản sắc riêng của dân tộc); "từ đó đến

nay và mãi mãi sau này, Nhà nước ta là Nhà nước của dân, do dân và vì dân⁽⁶⁾. Khác với các kiểu nhà nước đã từng tồn tại trong lịch sử dân tộc và khác với Nhà nước tư sản, đó là một Nhà nước kiểu mới của dân, do dân, vì dân được xây dựng theo tư tưởng Hồ Chí Minh: "Nước ta là nước dân chủ/Bao nhiêu lợi ích đều vì dân./ Bao nhiêu quyền hạn đều của dân./ Công việc đổi mới, xây dựng là trách nhiệm của dân./ Sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc là công việc của dân./ Chính quyền từ xã đến Chính phủ trung ương do dân cử ra./ Đoàn thể từ Trung ương đến xã do dân tổ chức nên./ Nói tóm lại, quyền hành và lực lượng đều ở nơi dân"⁽⁴⁾. Trong Nhà nước đó, "các cơ quan của Chính phủ từ toàn quốc cho đến các làng, đều là công bộc của dân, nghĩa là để gánh việc chung cho dân, chứ không phải để đè đầu dân như trong thời kỳ dưới quyền thống trị của Pháp, Nhật. Việc gì lợi cho dân, ta phải hết sức làm. Việc gì hại đến dân, ta phải hết sức tránh. Chúng ta phải yêu dân, kính dân thì dân mới yêu ta, kính ta"⁽⁵⁾ và đảm bảo tính tối cao của Hiến pháp, pháp luật để phục vụ lợi ích của nhân dân, tôn trọng, thực hiện, bảo vệ quyền con người, vì hạnh phúc của con người. Đó là Nhà nước được tổ chức và hoạt động theo nguyên tắc quyền lực nhà nước thống nhất, nhưng có sự phân công và phối hợp giữa các cơ quan nhà nước trong quá trình thực hiện (lập pháp, hành pháp và tư pháp); bảo đảm trách nhiệm giữa nhà nước và công dân, thực hành dân chủ xã hội chủ nghĩa gắn với tăng cường kỷ cương, kỷ luật. Đó là Nhà nước chịu sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản - đội tiên phong của giai cấp và dân tộc; đồng thời chịu trách nhiệm trước nhân dân, sự giám sát và phản biện xã hội của nhân dân, của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận. Đó cũng là một Nhà nước kiên định thực hiện đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, đồng thời tôn trọng và cam kết thực hiện các công ước, điều ước, hiệp ước quốc tế đã tham gia, ký kết, phê chuẩn...

Trong quá trình thực hiện công cuộc đổi mới, từng bước đổi mới hệ thống chính trị, đáp ứng yêu cầu đổi mới kinh tế - xã hội, đổi mới và hội nhập quốc tế sâu rộng, tại Hội nghị lần thứ 2 Ban Chấp

hành Trung ương Đảng, khóa VII (29/11/1991), Đảng lần đầu tiên nêu ra yêu cầu "xây dựng Nhà nước pháp quyền, tổ chức và quản lý theo nguyên tắc tập trung dân chủ, cả nước là một chỉnh thể, thống nhất quốc gia, thống nhất thị trường"⁽⁶⁾ phù hợp với yêu cầu của đất nước. Tại Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ khóa VII, ngày 20/1/1994 - lần đầu tiên trong Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương - Đảng sử dụng thuật ngữ "Nhà nước pháp quyền Việt Nam"⁽⁷⁾ khẳng định nội dung "xây dựng Nhà nước pháp quyền Việt Nam của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân. Tiếp tục xây dựng và từng bước hoàn thiện Nhà nước pháp quyền Việt Nam. Đó là Nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân, quản lý mọi mặt đời sống xã hội bằng pháp luật, đưa đất nước phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa"⁽⁷⁾. Đến Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011), Đảng đã khẳng định: "Nhà nước ta là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân. Tất cả quyền lực Nhà nước thuộc về nhân dân mà nền tảng là liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức, do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo"⁽⁸⁾ □

Tiếp đó, theo tiến trình của công cuộc đổi mới đất nước, việc xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân ngày càng được làm sáng tỏ qua các kỳ Đại hội. Đó là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản, tồn tại theo nguyên tắc Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ. Theo đó, "bản chất của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam là Nhà nước của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân; đổi mới phương thức vận hành của Nhà nước theo hướng hoàn thiện thể chế, phát huy dân chủ, bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân"⁽⁹⁾ và "quyền lực nhà nước là thống nhất, có sự phân công rành mạch, phối hợp chặt chẽ và tăng cường kiểm soát quyền lực nhà nước"⁽¹⁰⁾. Đó thực sự là một Nhà nước - nơi mọi quyền lực Nhà nước đều thuộc về nhân dân, bảo đảm và phát huy quyền làm chủ của nhân dân; công nhận, tôn trọng, bảo vệ và

bảo đảm quyền con người, quyền công dân, hướng tới mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh để người dân được thụ hưởng cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, có điều kiện phát triển toàn diện. Đó là một Nhà nước mà trong đó quyền lực Nhà nước là thống nhất; có sự phân công, phối hợp và kiểm soát giữa các cơ quan trong việc thực hiện các quyền lập pháp, hành pháp, tư pháp hoạt động trên tinh thần kết hợp giữa thực hiện dân chủ, tuân thủ các nguyên tắc pháp quyền, đồng thời coi trọng nền tảng đạo đức xã hội, nên mang tính chất dân chủ, nhân văn sâu sắc như đã hiến định tại Điều 2, Hiến pháp năm 2013. Đó cũng là một Nhà nước mà các cơ quan công quyền cũng như đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức Nhà nước đều gắn bó mật thiết với nhân dân, tôn trọng, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng, ý kiến của nhân dân và luôn chịu sự giám sát của nhân dân...

Điều đó cũng có nghĩa là tính ưu việt của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam không chỉ được thể hiện trên các phương diện chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội, mà việc chăm lo cho lợi ích của đại đa số nhân dân lao động trên tinh thần luôn quán triệt sâu sắc quan điểm "dân là gốc" thật sự tin tưởng, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân, kiên trì thực hiện phương châm "dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng. Nhân dân là trung tâm, là chủ thể của công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; mọi chủ trương, chính sách phải thực sự xuất phát từ cuộc sống, nguyện vọng, quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân, lấy hạnh phúc, ấm no của nhân dân làm mục tiêu phấn đấu⁽¹¹⁾ cũng đã trở thành mục tiêu hàng đầu của nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Thực tế, những nội dung thể hiện tính ưu việt của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam cũng đã được cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chỉ rõ: "Pháp quyền dưới chế độ tư bản chủ nghĩa về thực chất là công cụ bảo vệ và phục vụ cho lợi ích của giai cấp tư sản, còn pháp quyền dưới chế độ xã hội chủ nghĩa là công

cụ thể hiện và thực hiện quyền làm chủ của Nhân dân, bảo đảm và bảo vệ lợi ích của đại đa số nhân dân⁽¹²⁾ và điểm khác biệt rõ nhất chính là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa điều hành, quản lý một xã hội để bảo vệ lợi ích của đa số nhân dân, hướng tới các giá trị tiên bộ, nhân văn, dựa trên nền tảng lợi ích chung của toàn xã hội hài hòa với lợi ích chính đáng của con người, khác hẳn về chất so với các xã hội cạnh tranh để chiếm đoạt lợi ích riêng giữa các cá nhân và phe nhóm⁽¹³⁾. Đồng thời, những thành tựu gần 40 năm đổi mới và hội nhập quốc tế sâu rộng của Việt Nam trên tất cả mọi lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, an sinh xã hội, giáo dục, an ninh, quốc phòng, đối ngoại là minh chứng rõ ràng cho sự lựa chọn đúng đắn và kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, kiên định xây dựng và hoàn thiện mô hình tổ chức quyền lực Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản theo lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh!

2. Bác bỏ những luận điệu phản động xuyên tạc bản chất Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Lợi dụng việc Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo Nhà nước và xã hội theo Điều 4, Hiến pháp năm 2013, các thế lực thù địch đã tung lên mạng xã hội những luận điệu phản động cho rằng ở Việt Nam là "chế độ độc tài toàn trị", là "Đảng đứng trên Hiến pháp, pháp luật" và Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa mà Việt Nam "tuyên truyền là đang xây dựng và hoàn thiện" không phải là Nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân mà là "của Đảng" "Đảng trị" Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam không thực hiện tam quyền phân lập mà là quyền lực nhà nước thống nhất, nên ở đó không có sự phân chia, kiểm soát, đối trọng lẫn nhau và sự "thống nhất", "độc quyền" ấy đã dẫn đến sự tha hóa/lợi dụng/lạm quyền quyền lực "không thể kiểm soát được" của những người được trao trọng trách tại các cơ quan công quyền trong cả hệ thống chính trị. Cùng với đó, việc một bộ phận cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính

tri, đạo đức, lối sống, [tự diễn biến] [tự chuyển hóa] đã sử dụng quyền lực nhà nước để tham ô, tham nhũng, tiêu cực, mưu lợi cho chính mình/người thân/cánh hẩu/nhóm lợi ích mà quên đi lợi ích của tập thể, của nhân dân (trong quá trình xây dựng, thực thi chính sách, các dự án, các chương trình phát triển kinh tế, văn hóa, an sinh xã hội) đã gây bức xúc trong dư luận. Cũng chính từ vấn nạn này mà những phần tử cơ hội chính trị, phản động, thù địch đã cáo buộc rằng [Đảng đứng trên Nhà nước] và [thâu tóm, thao túng quyền lực nhà nước] để [mưu cầu lợi ích cho đội ngũ cán bộ, đảng viên] dẫn đến hàng loạt các sai phạm nghiêm trọng trong quá trình vận hành, quản lý, thực thi chính sách. Đồng thời, lợi dụng những vấn đề liên quan đến sự sa ngã của một bộ phận cán bộ, đảng viên suy thoái, các phần tử bất mãn, phản động đã kêu gào, cổ súy rằng: Việt Nam [phải xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền tư sản] mới đúng xu thế dân chủ; phải thực hiện dân chủ đa nguyên, đa đảng đối lập thì mới có dân chủ thực sự, mới bảo đảm được quyền làm chủ đất nước của người dân; phải thực hiện tam quyền phân lập để có sự kiểm soát, đối trọng thì quyền lực nhà nước mới được kiểm soát [chứ không có cái gọi là "Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam] như đã và đang tuyên truyền.

Không chỉ có vậy, lợi dụng sự chênh lệch mức sống và thu nhập giữa các vùng dân tộc thiểu số, trình độ dân trí của đồng bào các dân tộc thiểu số, các phần tử cơ hội, phản động đã tung tin, tuyên truyền tư tưởng bất đồng, khoét sâu mâu thuẫn để lừa gạt, kích động đồng bào tham gia vào các cuộc biểu tình, bạo loạn chống lại chính quyền, gây thiệt hại kinh tế và gây mất ổn định chính trị - xã hội. Bên cạnh đó, lợi dụng việc các đối tượng nhân danh dân chủ, đấu tranh cho dân chủ và nhân quyền tiến hành các hoạt động chống phá Đảng, Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam theo điều Điều 117, 331 Bộ Luật hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017) như Trần Huỳnh Duy Thức, Trương Huy San (Osin Huy Đức), Trần Khắc Đức, [bị bắt giam, chịu sự xử lý nghiêm minh của

pháp luật, các thế lực thù địch đã phê phán, bác bỏ, phủ nhận Nhà nước xã hội chủ nghĩa Việt Nam là [không có tính pháp quyền] [pháp trị], bởi không thực hiện theo [dân chủ tư sản] nên xã hội không có tự do, dân chủ, tôn giáo, nhân quyền (quyền con người, quyền công dân bị xâm phạm nghiêm trọng; những ý kiến phản biện xã hội đều bị nghiêm cấm). Thực tế, những luận điệu bẻ cong sự thật, xuyên tạc bản chất của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam nêu trên chính là chiêu trò thực hiện chiến lược [diễn biến hòa bình], [cách mạng màu], hướng tới việc thay đổi bản chất dân chủ xã hội chủ nghĩa của Nhà nước, xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam đối với Nhà nước và xã hội. Đồng thời, có một sự thật cũng cần phải khẳng định rằng, những luận điệu phản động này vốn không có gì mới, song được lặp đi lặp lại nhiều lần với mục đích gieo rắc nhận thức lệch lạc, thúc đẩy [tự diễn biến], [tự chuyển hóa] trong nội bộ và không chỉ phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam; xuyên tạc bản chất của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, mà còn chia rẽ Đảng với nhân dân, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc; đòi thay đổi thể chế chính trị nhất nguyên một Đảng Cộng sản lãnh đạo, đòi Việt Nam thực hiện theo mô hình tam quyền phân lập, xã hội dân sự...

Tuy nhiên, cần phải khẳng định chắc chắn rằng: Đảng lãnh đạo Nhà nước nhưng không [đứng trên Hiến pháp] không phải [Đảng trị] mà là [Đảng Cộng sản Việt Nam là đội tiên phong của giai cấp công nhân, đồng thời là đội tiên phong của nhân dân lao động và của dân tộc Việt Nam; đại biểu trung thành lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của dân tộc] và [Đảng lãnh đạo Nhà nước bằng Cương lĩnh, chiến lược, các chủ trương, chính sách lớn, bằng công tác tổ chức, cán bộ, bằng kiểm tra, giám sát; lãnh đạo thể chế hóa các quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng thành chính sách, pháp luật; lãnh đạo xây dựng tổ chức bộ máy, đội ngũ cán bộ, công chức đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ; lãnh đạo tổ chức thực hiện có hiệu quả các chủ trương, chính sách, Hiến pháp và pháp luật; chú trọng lãnh đạo đổi mới,

nâng cao chất lượng lập pháp, cải cách hành chính và cải cách tư pháp⁽¹⁵⁾ □ Cho nên, không phải cứ thực hiện □ dân chủ tư sản □ mới là dân chủ, mà dân chủ xã hội chủ nghĩa chính là bản chất tốt đẹp của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam (được Đảng Cộng sản Việt Nam không ngừng bổ sung, điều chỉnh cho phù hợp trong tiến trình xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh và việc xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân hiện nay). Thực tế, từ khi ra đời và suốt tiến trình lãnh đạo sự nghiệp cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn nỗ lực vì nước, vì dân để xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước Việt Nam hòa bình, độc lập, thống nhất, dân chủ, ngày càng giàu mạnh, phồn vinh; để mọi người dân đều được sống trong ấm no, hạnh phúc, làm chủ cuộc đời mình và vận mệnh của dân tộc mình.

Ở nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, quyền con người, quyền công dân đã được hiến định từ Hiến pháp năm 1946 đến Hiến pháp năm 2013; được quy định trong hệ thống luật, bộ luật được xây dựng từ năm 1946 đến nay; được thực hiện sinh động trong thực tiễn thông qua việc đưa đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước vào thực tiễn cuộc sống; đặc biệt được thể hiện rõ nét trong việc Đảng, Nhà nước Việt Nam ký, tham gia và thực hiện nghiêm các công ước quốc tế về quyền con người như: Công ước về quyền dân sự và chính trị năm 1966; Công ước về các quyền kinh tế, xã hội và văn hoá năm 1966; Công ước quốc tế về không áp dụng những hạn chế luật pháp đối với các tội phạm chiến tranh và tội ác chống nhân loại năm 1968; Công ước về xoá bỏ mọi hình thức phân biệt chủng tộc năm 1969; Công ước về xoá bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ năm 1979; Công ước quốc tế về Quyền trẻ em năm 1989; Công ước về chống Tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia năm 2000; Công ước về quyền của người khuyết tật năm 2007 □ Thực tế, các quyền hiến định của nhân dân, nhất là quyền dân chủ trực tiếp từng bước được cụ thể hóa trong các Luật Khám chữa bệnh năm 2009; Luật Lý lịch tư

pháp năm 2009; Luật Tổ tụng hành chính năm 2010; Luật Người cao tuổi năm 2010; Luật Người khuyết tật năm 2010; Luật Thi hành án hình sự năm 2010; Luật Tố cáo năm 2011; Luật Phòng, chống mua bán người năm 2011; Luật Khiếu nại năm 2011; Luật Công đoàn năm 2012; Luật Xử lý các vi phạm hành chính năm 2012; Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012; Luật Trưng cầu ý dân năm 2015; Luật Tín ngưỡng tôn giáo năm 2016; Luật Tiếp cận thông tin năm 2016; Luật Tố cáo năm 2018 và quyền dân chủ trực tiếp (thông qua hoạt động bầu cử, ứng cử; tham gia vào quản lý) □ đã cho thấy dân chủ được đẩy mạnh và dân chủ xã hội chủ nghĩa là bản chất của chế độ, vừa là mục tiêu vừa là động lực của sự phát triển đất nước.

Cho nên, bản chất ưu việt của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam không chỉ thể hiện rõ ở việc mọi đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước luôn là vì người dân, lấy người dân làm trung tâm, động lực của sự phát triển, mà còn luôn nhằm mục đích bảo vệ quyền và lợi ích cho nhân dân lao động; là không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người dân trong từng quyết sách. Đồng thời, bản chất của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam không phụ thuộc vào việc phải thực hiện tam quyền phân lập, xã hội dân sự, mà phụ thuộc vào việc Nhà nước đó đã, đang và tiếp tục thực hiện đúng nguyên tắc quyền lực Nhà nước thuộc về nhân dân và việc kiểm soát quyền lực Nhà nước được triển khai đồng bộ trong cả hệ thống chính trị gắn với tăng cường kỷ luật, kỷ cương. Cùng với đó, nguyên tắc quyền lực nhà nước thống nhất, có sự phân công, phối hợp, kiểm soát giữa các cơ quan nhà nước trong việc thực hiện các quyền lập pháp, hành pháp, tư pháp; có sự kiểm tra, giám sát chặt chẽ việc thực hiện quyền lực Nhà nước từ phía nhân dân □ không chỉ góp phần bảo đảm tất cả quyền lực Nhà nước đều thuộc về nhân dân, mà còn đặt quyền lực nhà nước trong giới hạn kiểm soát nhằm hạn chế sự lạm quyền/lạm quyền/lợi dụng quyền, chứ không phải là Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam là Nhà nước của □ Đảng trị □ hay □ không có

pháp trị như các thế lực thù địch đã xuyên tạc, bôi đen sự thật.

Vì thế, từ thực tiễn của Việt Nam, có thể khẳng định rằng: Quá trình xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân theo tư tưởng Hồ Chí Minh và nay là xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam theo Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 9/11/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII Về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới đã đạt được những thành tựu không thể phủ nhận. Đó là Đảng đã ngày càng xác định rõ hơn việc đổi mới phương thức lãnh đạo, con đường đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa cũng như luôn giữ vững sự lãnh đạo toàn diện, tuyệt đối của Đảng đối với hệ thống chính trị (thể hiện rõ trong quá trình tổ chức, kiện toàn, tổ chức và hoạt động của Quốc hội; trong quá trình tổ chức, sắp xếp tinh gọn bộ máy của Chính phủ, các cơ quan tư pháp, Mặt trận Tổ quốc, chính quyền địa phương các cấp theo đúng tinh thần tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII ngày 25/10/2017 Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả để hoạt động hiệu lực, hiệu quả, vươn mình trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa giàu mạnh, phồn vinh, hạnh phúc sánh vai cùng các cường quốc năm châu như Tổng Bí thư Tô Lâm đã khẳng định.

Đó là nguyên tắc Đảng lãnh đạo và phát huy tối đa vai trò trung tâm của Nhà nước trong quản lý kinh tế - xã hội, đẩy mạnh cải cách tổ chức và hoạt động của các bộ phận quyền lực nhà nước (lập pháp, hành pháp, tư pháp) được chú trọng. Công tác phòng, đấu tranh chống quan liêu, tham nhũng, tiêu cực được đẩy mạnh gắn với xây dựng và chỉnh đốn Đảng đạt được nhiều kết quả; dân chủ xã hội chủ nghĩa được phát huy, bảo đảm quyền dân chủ của nhân dân trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội và tính tối thượng của pháp luật được tôn

trọng (mọi hành vi của tổ chức, cá nhân đều phải tuân theo Hiến pháp, pháp luật) và việc tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa trên cả 3 lĩnh vực (xây dựng pháp luật, chấp hành pháp luật, bảo vệ pháp luật) đã cho thấy việc bảo đảm dân chủ được thực hiện trong thực tế cuộc sống ở mỗi cấp, trên tất cả các lĩnh vực. Dân chủ gắn liền với kỷ luật, kỷ cương và phải được thể chế hóa bằng pháp luật, được pháp luật bảo đảm. Nhà nước tôn trọng và bảo đảm các quyền con người, quyền công dân, chăm lo hạnh phúc, sự phát triển tự do của mỗi người. Quyền và nghĩa vụ công dân do Hiến pháp và pháp luật quy định. Quyền công dân không tách rời nghĩa vụ công dân⁽¹⁶⁾ đã trở thành hiện thực; đồng thời cũng khẳng định vai trò thực sự của nhân dân - dân làm gốc, dân là chủ, dân làm chủ, dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng - nhân dân là động lực của cách mạng/động lực của sự phát triển đất nước. Đây mới là sự thật và sự thật này bác bỏ mọi sự suy diễn, xuyên tạc, bôi đen bản chất, tính ưu việt của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam!./.

(1) C.Mác và Ph.Ăngghen (1983), *Toàn tập*, Nxb. Sự thật, Hà Nội, T.21, tr.252.

(2) V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, T.33, tr.303.

(3), (6) Đảng Cộng sản Việt Nam (2007), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, T.51, tr.457, 463.

(4) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, T.6, tr.232.

(5) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, T.4, tr.64-65.

(7) Đảng Cộng sản Việt Nam (2007), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, T.53, tr.224-225.

(8), (14), (16) Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, tr.85,88,85.

(9) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, T.1, tr.100.

(10), (11), (15) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, T.1, tr.175, 27-28, 196-197.

(12), (13) Nguyễn Phú Trọng (2022), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.12,28.